

Årsregnskap
2018
for

Sparebanken Hedmark Pensjonskasse

Organisasjonsnummer: 971 000 236

Sparebanken Hedmark Pensjonskasse

Resultat

TEKNISK REGNSKAP		Note	2018	2017
<i>Tall i hele tusen</i>				
1. Premieinntekter				
1.1 Forfalte premier, brutto	15	1 047	748	
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier	16	-23	-20	
Sum premieinntekter for egen regning		1 025	728	
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen				
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		21 308	22 783	
2.4 Verdiendringer på investeringer		-17 249	20 122	
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		-692	936	
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		3 367	43 841	
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter		0	1 298	
5. Pensjoner mv.				
5.1 Utbetalte pensjoner mv.				
5.1.1 Brutto	17	-30 147	-29 433	
Sum pensjoner mv.		-30 147	-29 433	
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser				
6.1 Endring i premiereserve mv.				
6.1.1 Endring i premiereserve mv., brutto	13	9 992	-2 755	
6.1.1.1 Endring i premiereserve - Oppreservering av premiereserve	13	-5 779	0	
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	13	0	-7	
6.3 Endring i kursreguleringsfond	13	18 489	-17 623	
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	13,14	-4	-16	
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktsfastsatte forpliktelser		22 699	-20 401	
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser				
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	19	-137	-1 532	
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-137	-1 532	
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader				
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	18	-1 706	-2 260	
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-1 706	-2 260	
11. Resultat av teknisk regnskap		-4 899	-7 759	

Ehj

Sparebanken Hedmark Pensjonskasse

Resultat

IKKE-TEKNISK REGNSKAP		Note	2018	2017
<i>Tall i hele tusen</i>				
12.	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		9 509	6 937
12.4	Verdiendringer på investeringer		-7 697	7 273
12.5	Realisert gevinst og tap på investeringer		-309	338
	Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		1 503	14 547
14.	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.2	Andre kostnader	18	-0	-0
	Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-0	-0
15.	Resultat av ikke-teknisk regnskap		1 503	14 547
16.	Resultat før skattekostnader		-3 396	6 789
17.	Skattekostnader	20	-50	1
20.	TOTALRESULTAT	19	-3 446	6 790
	Overført fra/til risikoutjevningfond	19	0	2 941
	Avkastning på risikoutjevningfond	19	0	-115
	Overført fra/til egenkapital	19	3 446	-9 616
	SUM OVERFØRT		3 446	-6 790

Elg

Sparebanken Hedmark Pensjonskasse

Balanse

EIENDELER		Note		31.12.2018	31.12.2017
<i>Tall i hele tusen</i>					
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN					
2. Investeringer					
2.3	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				
2.3.1	Investeringer som holdes til forfall	2	32 814		29 337
2.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi				
2.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	3	31 261		33 120
2.4.2	Rentebærende verdipapirer	4	185 584		176 469
2.4.3	Utlån og fordringer	5	36 703		24 689
	Sum investeringer		286 363		263 615
4. Andre eiendeler					
4.2	Kasse, bank		0		26 627
	Sum andre eiendeler		0		26 627
	SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		286 895		290 242
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE					
6. Investeringer i kollektivporteføljen					
6.3	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				
6.3.1	Investeringer som holdes til forfall	2	75 012		68 532
6.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi				
6.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	3	71 463		77 371
6.4.2	Rentebærende verdipapirer	4	424 240		412 244
6.4.3	Utlån og fordringer	5	83 903		57 675
6.4.5	Andre finansielle eiendeler		0		62 201
	Sum investeringer i kollektivporteføljen		654 617		678 024
	SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		654 617		678 024
	SUM EIENDELER		941 512		968 266

Ely

Sparebanken Hedmark Pensjonskasse

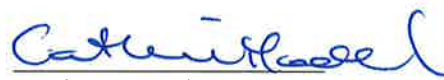
Balanse

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		Note 31.12.2018 31.12.2017	
<i>Tall i hele tusen</i>			
10. Innskutt egenkapital		273 000	273 000
11. Opptjent egenkapital			
11.1 Risikoutjevningfond		0	0
11.2 Annen opptjent egenkapital		13 050	16 496
Sum opptjent egenkapital		13 050	16 496
13. Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1 Premiereserve mv.	13	651 833	656 026
13.2 Tilleggsavsetninger	13	6	7
13.3 Kursreguleringsfond	13	2 661	21 150
13.4 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	13,14	116	841
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte		654 617	678 024
15. Avsetninger for forpliktelser			
15.2 Forpliktelser ved skatt			
15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt		22	0
Sum avsetninger for forpliktelser		22	0
16. Forpliktelser			
16.3 Andre forpliktelser	8	823	746
Sum forpliktelser		823	746
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		941 512	968 266

Hamar, 15.03.2019

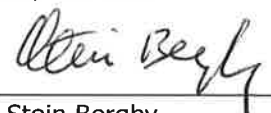

Erik Engan
Styreleder

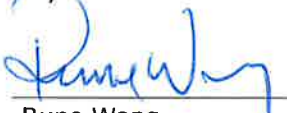

Eldar Kjendlie
Styremedlem

Cathrine Mordal
Styremedlem

Per Skattum
Styremedlem

Harry Konterud
Styremedlem

Stein Bergby
Styremedlem

Rune Wang
Daglig leder

Sparebanken Hedmark Pensjonskasse

Egenkapitaloppstilling

Tall i hele tusen

	2018	2017
Innskutt egenkapital 01.01	273 000	103 000
Innbetalt i året	0	170 000
Innskutt egenkapital 31.12	273 000	273 000
Annen opptjent egenkapital 01.01	16 496	6 880
Tilført egenkapital/resultat belastet ved disponering	-3 446	9 616
Annet opptjent egenkapital 31.12	13 050	16 496
Risikoutjevningfond 01.01	0	2 826
Overført fra/til risikoutjevningfond	0	-2 826
Risikoutjevningfond 31.12	0	0

Eli

Sparebanken Hedmark Pensjonskasse

Kontantstrømoppstilling

Tall i hele tusen

	2018	2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt til premiefond/Innbetalt premie	499	10 799
Premiefond overført til andre	-828	0
Finansinntekter	30 390	55 529
Utbetalte pensjoner mv.	-30 147	-29 433
Forsikringsrelaterte driftskostnader, inkl. reassuranse	-1 728	-2 280
Andre forsikringsrelaterte inntekter	0	1 298
Andre forsikringsrelaterte kostnader	0	0
Andre inntekter/kostnader	-0	-0
Betalte skatter	-28	-9
Endring i periodiseringer	77	259
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-1 766	36 164
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto investert i aksjer og andeler	829	-50 892
Netto investert i rentebærende verdipapirer	-49 646	-150 415
Netto investert i utlån	0	0
Netto investert i andre finansielle eiendeler	0	0
Netto investert i driftsmidler		
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-48 817	-201 307
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling egenkapital	0	170 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	170 000
Likviditetsbeholdning 1.1.	171 189	166 333
Netto kontantstrøm for perioden	-50 583	4 856
Likviditetsbeholdning 31.12.	120 606	171 189

Eli

Sparebanken Hedmark Pensjonskasse

Noter

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er avlagt i samsvar med norsk regnskapslov og grunnleggende regnskapskikk i Norge, samt satt opp i henhold til gjeldende forskrift fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2011 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 om årsregnskap m.v.

Finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter måles og innregnes i samsvar med IAS 39, som deler finansielle eiendeler inn i følgende kategorier:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
- Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost
- Utlån og fordringer

Regnskapsprinsipper for pensjonskassens kategorier av finansielle eiendeler beskrives nærmere i de følgende avsnitt.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)

Aksjer og andeler med verdiendring over resultatregnskapet og består av investeringer i aksjer, verdipapirfond og aksjer og andeler i selskap med deltakerfastsetting (IS/KS/ANS). Virkelig verdi på børsnoteerte aksjer og andeler verdsettes til sluttkurs fastsatt av Oslo Børs eller tilsvarende markedsplasser for utenlandske investeringer. Virkelig verdi av øvrige aksjer og andeler fastsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet og består av investering i obligasjoner, sertifikater og verdipapirfond. Virkelig verdi på noterte investeringer fastsettes til offentlige omsetningskurser. For investeringer hvor det ikke foreligger omsetningskurs, beregnes kursen ut fra avkastningskurven for verdipapirets respektive sektor.

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Investeringer som holdes til forfall

Obligasjoner og andre finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer holdt til forfall. Disse investeringene regnskapsføres til amortisert kost basert på internrentemetoden. Nedskrivning av investeringer som holdes til forfall gjennomføres over resultatet dersom det foreligger vesentlig eller varig verdifall.

Forvaltning av kunde- og selskapsporteføljen

Pensjonskassens avkastning på eiendeler, fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) før årsoppgjørdisposisjoner.

Eiendeler ved utgangen av en periode fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) etter årsoppgjørdisposisjoner, samt andre eiendeler og forpliktelser.

Ely

Forsikringsmessige forpliktelser

Regnskapsstandarden IFRS 4 omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning og er i det vesentlige i samsvar med IFRS 4. I overensstemmelse med forsikringsvirksomhetsloven blir pensjonskassens forvaltningskapital delt inn i en kundeportefølje og en selskapsportefølje.

Premiereserve

Premiereserve er kontantverdien av pensjonskassens samlede fremtidige forsikringsforpliktelser for fripolisene. Ved beregning av premiereserve benyttes dødelighetsgrunnlaget K2013. Pensjonskassen er ikke fullt oppreservert til dette dødelighetsgrunnlaget per 31.12.2018. Oppreserveringen skal være ferdig senest pr 31.12.2020 og skal minst oppfylle en lineær opptrappingsplan, både for den andelen som skal dekkes av rente- og risikooverskudd (80 % av oppreserveringsbehovet) og fra egenkapitalen (minst 20 % av oppreserveringsbehovet). Av fripolisens renteoverskudd regnes 20 % som egenkapitalbidrag i oppreserveringen.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning er avsetning som skal dekke forpliktelser knyttet til forventede, ikke-meldte, erstatningstilfelle som er inntruffet innen regnskapsårets slutt.

Tilleggsavsetninger

Pensjonskassen har anledning til å foreta tilleggsavsetninger for å sikre soliditeten. Tilleggsavsetninger kan normalt utgjøre inntil 12 % av premiereserven, og kan benyttes til dekning av fremtidig negativt finansresultat i forhold til pensjonskassens grunnlagsrente og visse typer endringer i det aktuarielle grunnlaget.

Kursreguleringsfond

Årets endringer i urealiserte verdier knyttet til investeringer vurdert til virkelig verdi i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfond og inngår således ikke i årets resultat. Dersom virkelig verdi av eiendelene i kollektivporteføljen viser et akkumulert netto urealisert tap settes kursreguleringsfondet til 0.

Premiefond

Premiefondet er innbetalt/opptjente midler som kan benyttes til dekning av fremtidig premie og sikring av reguleringstillegg til pensjoner. Fondet blir tilført 2 % årlig rente.

Pensjonistenes overskuddsfond

Pensjonistenes overskuddsfond blir tilført pensjonistenes andel av overskuddet, og skal benyttes til å sikre regulering av løpende pensjoner med inntil den prosentvise økningen av folketrygdens grunnbeløp.

Pensjonistenes overskuddsfond avsettes på grunnlag av eventuell meravkastning utover grunnlagsrenten på pensjonistenes premiereserve, og skal følgende år benyttes til å regulere de løpende pensjoner.

Risikoutjevningfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Bevegelser i risikoutjevningfondet føres som en resultatdisponering. Risikoutjevningfondet klassifiseres som egenkapital og innregnes og måles i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3 med tilhørende forskrift.

Ely

Annet

Valutaomregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

Valutarisiko knyttet til utenlandske eiendeler er søkt redusert med finansielle derivat.

Premieinntekter

Bruttopremier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring fremkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Regnskapsmessig behandling av flytting

Fratrådte medlemmer uten straks begynnende pensjon får en oppsatt rettighet i pensjonskassen.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt og formueskatt.

Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Utsatt skattefordel beregnes ut fra skattbare midlertidige forskjeller utenfor fritaksmetoden i selskapsporteføljen. Midlertidige forskjeller i kundeporteføljen har ikke sannsynlig fremtidig utnyttelse da disse vil gå til forsikringstekniske avsetninger når disse blir realisert.

Formueskatt beregnes av skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4.

Skattesats for formuesskatt er 0,15 % for formue over TNOK 10.

Fra 2018 er det kommet nye skatteregler for pensjonsforetak som skiller den skattemessige behandling i selskaps- og kundeporteføljen. For 2018 er det beregnet overgang til nytt regelverk i tråd med presiseringer og retningslinjer fra skatteetaten.

Elij

NOTE 2 - FINANSIELLE EINDELER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST**Obligasjoner - hold til forfall**

	Pålydende verdi	Kostpris	Amortisert verdi	Markedsverdi	Påløpte renter
Eiendoms- og boligkreditt	20 000	22 168	20 719	21 535	611
Bank og kredittforetak	45 000	45 399	45 148	47 914	358
Andre utstedere	40 000	39 979	39 984	40 607	1 005
Sum obligasjoner hold til forfall	105 000	107 546	105 851	110 056	1 974
	<i>Andel selskapsportefølje</i>		32 213		601
	<i>Andel kollektivportefølje</i>		73 638		1 374

Total andel obligasjoner som holdes til forfall

	107 825
Selskapsportefølje	32 814
Kollektivportefølje	75 012

Beholdningsendringer

Inngående balanse 01.01	96 179
Tilgang	10 000
Avgang	0
Amortisering	-328
Utgående balanse 31.12	105 851

Pålydende verdi er TNOK 105 000 hvilket gir en forskjell mot balanseført på TNOK 851. 100 % av balanseført verdi er børsnoterte verdipapirer.

NOTE 3 - AKSJER OG ANDELER**Andeler i aksjefond**

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer-/mindre verdi
Skagen Global A	6 147	7 000	10 062	3 062
Alfred Berg Gambak	192	5 000	5 435	435
DNB Norge Indeks	26 791	5 000	6 037	1 037
DNB Global Marked Valutasikret	113 782	15 000	15 483	483
Odin Aksje A	193 927	20 500	23 102	2 602
KLP AksjeEuropa Index IV	22 005	25 070	24 231	-839
Schroder ISF QEP Global Quality A	13 165	14 000	16 763	2 763
Sum andeler i aksjefond		91 570	101 114	9 544
	<i>Andel selskapsportefølje</i>		30 771	
	<i>Andel kollektivportefølje</i>		70 342	

Aksjefond er bokført og verdsatt til markedspris.

Andeler i eiendomsfond

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Mer-/mindre verdi
Pareto Eiendomsinvest Nordic	23 683	1 764	1 610	-153
Sum andeler i eiendomsfond		1 764	1 610	-153
	<i>Andel selskapsportefølje</i>		490	
	<i>Andel kollektivportefølje</i>		1 120	

Total andel aksjer og andeler

	102 724
Selskapsportefølje	31 261
Kollektivportefølje	71 463

Risikoprofil aksjer

Sparebanken Hedmark Pensjonskasse har gjennom året hatt aksjeeksponering gjennom syv aksjefond. Fem av aksjefondene har sin markedeksponering i utlandet, mens to er eksponert mot det norske aksjemarkedet. Den samlede aksjeeksponeringen i norske aksjer var 1,6% ved utgangen av 2018, mens eksponeringen til globale aksjer var 10,8%.

Ely

NOTE 4 - RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER**Obligasjoner**

	Pålydende	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre verdi	Påløpte renter
Eiendoms- og boligkreditt	5 000	5 018	4 904	-114	19
Bank og kredittforetak	44 000	44 060	43 699	-361	195
Andre utstedere	18 600	18 674	18 587	-87	93
Sum obligasjoner		67 752	67 190	-562	307
	<i>Andel selskapsportefølje</i>		<i>20 448</i>		<i>93</i>
	<i>Andel kollektivportefølje</i>		<i>46 742</i>		<i>213</i>

Beholdningen er bokført og verdsatt til observert markedsverdi. 100 % av balanseført verdi er børsnoterte verdipapirer.

Andeler i obligasjons- og pengemarkedsfond

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre verdi
Alfred Berg Income	356 381	40 000	40 620	620
DNB FRN 20	59 114	60 299	59 792	-506
DNB Global Credit	5 472	52 729	50 091	-2 638
DNB Global High Grade	61 847	53 477	50 700	-2 777
DNB High Yield	67 959	72 639	70 189	-2 450
DNB Likviditet 20 (IV)	4 452	44 586	44 461	-125
Handelsbanken Høyrente	403 479	45 000	44 851	-149
Holberg Kreditt	546 513	55 676	58 373	2 697
Odin Kreditt	141 024	13 078	13 751	673
Pareto Nordic Corporate Bank A	24 890	26 601	26 938	337
Skagen Høyrente institusjon	395 263	39 723	40 363	641
Storebrand Likviditet	4 216	43 501	42 198	-1 302
Sum andeler i obligasjons- og pengemarkedsfond		547 308	542 328	-4 980
	<i>Andel selskapsportefølje</i>		<i>165 044</i>	
	<i>Andel kollektivportefølje</i>		<i>377 284</i>	

Obligasjons- og pengemarkedsfond er verdsatt til markedspris.

Porteføljene forvaltes av Alfred Berg Kapitalforvaltning, Holberg Forvaltning, DNB Asset Management, Storebrand Asset Management, Pareto Asset Management, Skagen, Handelsbanken og Odin Forvaltning.

Total andel rentebærende verdipapirer

	609 824
Selskapsportefølje	185 584
Kollektivportefølje	424 240

NOTE 5 - UTLÅN OG FORDRINGER

Bankinnskudd	55 063
Bankinnskudd m/rentebinding	65 543
Sum utlån og fordringer	120 606
	<i>Andel selskapsportefølje</i>
	<i>36 703</i>
	<i>Andel kollektivportefølje</i>
	<i>83 903</i>

Bundne midler på skattetrekkskontoen utgjorde TNOK 823 per 31.12.2018.

NOTE 6 - HIERARKIET, FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Observerbar input	Nivå 3 Ikke observerbar innut	Balanseført verdi per 31.12
Aksjer og andeler	0	101 114	1 610	102 724
Rentebærende verdipapirer	67 497	542 328	0	609 824
Bank	0	120 606	0	120 606
Totalt	67 497	764 048	1 610	833 155

Ely

NOTE 7 - FINANSIELL RISIKO

Finansiell risiko

Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer, eiendom, hedgefond og private equity. Investeringer foretas hovedsakelig i verdipapirfond og diskresjonært forvaltede porteføljer. Den finansielle risikoen omfatter markeds-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko.

Markedsrisiko

Pensjonskassens største risiko ansees å være markedsrisiko, dvs. risikoen for fall i eiendelenes verdier. Markedsrisikoen knyttet til pensjonskassens investeringer estimeres ved bruk av definerte stressparametre for hver aktivklasse, samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivklassene samvarierer. Forholdet mellom markedsrisiko og bufferkapital følges opp løpende, og uttrykkes gjennom måltallet "risikokapitalutnyttelse". Det er etablert et "trafikklys"-system som angir toleransegrenser i form av grønt, gult og rødt lys med tilhørende tiltak. Per 31.12.18 er risikokapitalutnyttelsen på 78,9 % for stresstest I, noe som anses som en tilfredsstillende risikosituasjon.

Renterisiko

Pensjonskassen har ved utgangen av året investeringer i rentebærende papirer på MNOK 724,8. Av disse måles MNOK 112 til amortisert kost. Investeringsporteføljen hadde en moderat renterisiko ved utgangen av året. Markedsverdivektet durasjon er på 2,24 år. Porteføljeverdien vil falle med ca MNOK 9,6 ved et parallelt skift i rentekurven på +1%. Verdien vil stige tilsvarende ved et rentefall.

Kredittrisiko

Pensjonskassens kredittrisiko ansees som moderat.

Valutarisiko

Pensjonskassen har en moderat valutarisiko, litt under halvparten av den globale aksjeeksponeringen er valutasisikret. Pensjonskassens netto tilgodehavende i norske kroner skal til enhver tid minst motsvare 70 % av de forsikringstekniske avsetninger. Pensjonskassen er pr. i dag eksponert for valutarisiko på deler av sine utenlandske aksjeinvesteringer.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonskassen vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene ansees å være tilstrekkelig likvid.

NOTE 8 - AVSETNING FOR FORPLIKTELSE

	2018	2017
Skyldig offentlige avgifter	823	746
Sum avsetning for forpliktelser	823	746

NOTE 9 - SOLVENSMARGIN

	2018	2017
Innskutt kjernekapital	273 000	273 000
Oppjent egenkapital	13 050	16 496
Fradrag urealisert verdi selskapsportefølje	-1 188	-7 644
Netto ansvarlig kapital	284 862	281 852
50% av risikoutjevningfond	0	0
50% av tilleggsavsetning	3	3
Sum annen solvensmarginkapital	3	3
Solvensmarginkapital	284 865	281 855
Minstekrav til solvensmargin	25 828	26 858
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	1103 %	1049 %

NOTE 10 - KAPITALAVKASTNING

	2018	2017	2016	2015	2014
Kapitalavkastning på kollektivportefølje					
Verdijustert avkastning	0,5 %	6,9 %	2,4 %	3,2 %	3,2 %
Kapitalavkastning på selskapsporteføljen					
Verdijustert avkastning	0,5 %	6,9 %	2,4 %	3,2 %	3,2 %

Da pensjonskassen har felles forvaltning vil verdijustert avkastning være like for kollektiv- og selskapsportefølje. Avkastningen er beregnet ved bruk av Modifisert Dietz-metode.

Ely

NOTE 11 - BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Ytelsesordningen til Sparebanken Hedmark ble avviklet pr 31.12.2018 etter at gjenværende uføre medlemmer er blitt utmeldt med fripolise på opptjente rettigheter. Samtlige rettighetshavere i pensjonskassen har dermed fripolise som er sikret i pensjonskassen. Personer som var pensjonister i pensjonskassen per 31.12.2008 er dekket av ektefelle- og barnepensjon.

Pensjonskassen er ikke ferdig oppreservert til K2013.
Det gjenstår en gjeld på 17,5 mill av et totalt krav på 66,5 mill.

NOTE 12 - VIRKNINGEN AV ENDRINGER I FORUTSETNINGER I PENSJONSORDNINGEN

Effekten av en umiddelbar 25 % økning i uførehyppheten vil med dagens bestand innebære en belastning på TNOK 550 på årets risikoresultat. En permanent økning på 15 % i uførehyppheten medfører et økt reservekrav på TNOK 2 327. En permanent reduksjon i dødeligheten på 10 % medfører et økt reservekrav på TNOK 18 788.

NOTE 13 - ENDRINGER I FORSIKRINGSMESSIGE FORPLIKTELSE

	Premie- reserve mv.	Tilleggs- avsetning	Kursreg. fond	Premiefond	POF
1. Inngående balanse	656 026	7	21 150	841	0
2. Resultatføre endringer i forsikringsforpliktelser					
2.1. Netto resultatførte avsetninger	-4 213	0	-18 489	4	
2.2. Overskudd på avkastningsresultatet	21				116
2.3. Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene					
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	-4 193	0	-18 489	4	116
3. Ikke resultatførte endringer i					
3.1. Overføringer mellom fond					
3.2. Overføringer til/fra selskapet				-845	0
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	0	0	-845	0
4. Utgående balanse	651 833	6	2 661	0	116

NOTE 14 - PREMIEFOND

	2018	2017	2016	2015	2014
Premiefond 01.01.	841	0	585	365	22 816
Innbetalt til premiefond	499	0	0	0	0
Overført fra andre ordninger	0	0	0	0	0
Overført til andre ordninger	-828	0	0	0	0
Belastet/tilført premie	-1 047	808	-706	0	-23 337
Fordring premie	532	0	0	0	0
Tilført ved AAP	0	0	110	219	314
Garantert rente	4	16	12	0	573
Overført fra POF	0	0	0	0	0
Overskuddsdisponering	0	17	0	0	0
Premiefond 31.12.	0	841	-0	585	365
Fordeling premiefond per medlemselskap:					
Sparebanken Hedmark	0	17	0	219	0
Eiendomsmegler 1 Hedmark Eiendom AS	0	818	0	57	57
Sparebanken 1 Finans Østlandet AS	0	6	0	308	308
Premiefond 31.12.	0	841	0	585	365

Ely

NOTE 15 - SPESIFIKASJON AV PREMIEINTEKTER

	2018	2017
Brutto forsikringsteknisk premie	685	273
Administrasjonspremie	92	108
Premie for rentegaranti	270	367
Sum forfalt premie	1 047	748

NOTE 16 - GJENFORSIKRING

Pensjonskassen hadde i 2018 avtale med AON Ltd om katastrofereassurans. Avtalen dekker nødvendige meravsetninger i premiereserven ved "katastrofe", definert som en plutselig hendelse hvor 2 eller flere av pensjonskassens medlemmer enten dør eller blir uføre. Maksimal erstatningssum etter avtalen er NOK 30 mill. Pensjonskassens egenandel per hendelse er NOK 2 mill. Premie for 2018 var NOK 22 500.

NOTE 17 - SPESIFIKASJON AV UTBETALTE PENSJONER

	2018	2017
Alderspensjoner	23 996	23 229
Ektefellepensjoner	2 453	2 343
Uførepensjoner	3 650	3 827
Barnpensjoner	31	31
Avgitt samordning pensjoner	36	23
Mottatt samordning pensjoner	-19	-20
Sum pensjoner	30 147	29 433

NOTE 18 - FORVALTNINGS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2018	2017
Kundeportefølje		
Honorar administrasjon og daglig ledelse	1 214	1 647
Honorar lovpålagt revisjon inkl.mva	136	111
Styrehonorar, inkl avgifter	286	285
Kontingent, inkl. finanstillingsavgift	51	79
Andre administrative kostnader	19	137
Sum administrasjonskostnader kollektivportefølje	1 706	2 260
Selskapsportefølje		
Andre administrative kostnader	0	0
Sum administrasjonskostnader selskapsportefølje	0	0

NOTE 19 - RESULTATANALYSE OG OVERSKUDDSDDELING

	2018	2017
Risikoresultat		
Risikoresultat før reassuranse	-584	-10 996
Reassuranse premie	-23	-20
Risikoresultat	-607	-11 016
Renteresultat		
Netto finansinntekter	3 367	43 841
Andre forsikringsrelaterte inntekter	0	1 298
Til/fra kursreguleringsfond	18 489	-17 623
Garanterte renter premiereserve	-20 765	-21 058
Garanterte renter premiefond	-4	-16
Renteresultat	1 087	6 441
Administrasjonsresultat		
Innbetalt premie og frigjort v/utbetalinger mv.	1 972	2 020
Faktiske adm.kostnader	-1 706	-2 260
Administrasjonsresultat	266	-240
Samlet resultat	746	-4 815
Premie for renterisiko	270	367
Fra/til tilleggsavsetninger	0	-7
Netto resultat	1 017	-4 455
Disponering av tekniske resultater		
til premiefond	0	-17
til POF	-116	0
til premiereserve	-1 450	-1 516
til oppreservering	-4 350	-1 772
Resultat teknisk regnskap etter disponeringer over resultat	-4 899	-7 759
Teknisk resultat fra regnskap	-4 899	-7 759
Ikke-teknisk resultat	1 503	14 547
Resultat før skattekostnader	-3 396	6 789
Skattekostnader	-50	1
Totalt resultat	-3 446	6 790
Disponert til/fra risikoutjevningfond	0	2 826
Overført fra/til egenkapital	3 446	-9 616

Ely

NOTE 20 - SKATT

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt

	2018	2017
Resultat før skattekostnader	-3 396	6 789
+/- Permanente forskjeller	0	-8 712
+/- Endring i midlertidige forskjeller	8 026	-19 006
Benyttet fremførbart underskudd	-4 629	0
= Grunnlag for årets skattekostnad	0	-20 930

Forskjeller som inngår i grunnlag utsatt skatt/skattefordel	-3 381	22 533
Fremførbart underskudd	-258	-24 813
= Grunnlag for årets utsatt skatt	-3 639	-2 280

Beregnet utsatt skatt **0** **0**

Grunnlag formueskatt **14 669** **86 609**

Årets avsatte betalbare skatt	22	0
Endring utsatt skatt	0	0
Avvik/endring i skatt fra tidligere år	28	-1
Årets skattekostnad	50	-1

Overgangsregel

I forbindelse med overgang til nye skatteregler fra 2018 er det beregnet effekt av overgang fra gammelt til nytt skatteregime. Beregningen er gjort med utgangspunkt i presisering fra skatteetaten der oppgitt verdiendring i året inneholder effekter som følge av kursendring samt effekter på kostpris som følge av kjøp og salg.

Skattemessig verdi 31.12.2018	495 489
Skattemessig verdi 31.12.2017	-469 339
Årets verdiendring	-6 225
Sum	19 926

Fremførbart underskudd 31.12.2017 24 813

Fremførbart underskudd 01.01.2018 4 887
Saldo til gevinst og tapskonto 01.01.2018 0

NOTE 21 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTNER

Pensjonskassen har mottatt innbetaling til premie fra sine medlemselskaper i 2018:

Sparebanken Hedmark 499

NOTE 22 - ANSATTE, YTELSE OG LÅN TIL LEDENDE PERSONER

Pensjonskassen hadde ingen ansatte i 2018.

Utbetalt honorar til styremedlemmer i 2018 er TNOK 240:

Kristen B. Westjordet	8
Per Jacob Skattum	32
Cathrine Mordal	32
Stein Bergby	32
Eldar Kjendlie	32
Erik Engan	80
Harry Konterud	24

Ingen medlemmer i styret eller andre har avtale om bonus, lån, overskuddsdeling, opsjoner eller andre fordeler fra pensjonskassen, ut over styrehonorar og ytelser fra tjenestepensjonsordningen som pensjonskassen administrerer.

Ely